

Minispețe

Vol. IV Procedură penală

Ediția a II-a

Coordonator:

Mihail Udroi

Victor Dimitrie Constantinescu

Cristinel Ghigheci

Cătălin Iosif-Ungureanu

Andrei-Viorel Iugan

Cristinel Meceanu

Radu Slăvoiu

Constantin Stoica

Cuprins

Capitolul I. Partea generală.....	1
Capitolul II. Partea specială.....	100
Capitolul III. Teste recapitulative	174
Testul nr. 1.....	174
Testul nr. 2.....	181
Testul nr. 3.....	188
Testul nr. 4.....	196
Răspunsuri și explicații.....	205

Capitolul I Partea generală

Speța nr. 1

Numiții Stoian (deputat) și Staicu au împrumutat persoanele vătămate Cristi și Ionel cu anumite sume de bani, acestea fiind garantate cu apartamentele proprietatea persoanelor vătămate. Acestea din urmă au încheiat contracte de vânzare cu inculpatul Stoian cu mai mulți ani în urmă.

La datele de 12 noiembrie 2014 și 30 noiembrie 2014, cele două persoane vătămate au formulat plângeri penale împotriva numiților Stoian și Staicu, pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz de încredere și fals în declarații. Persoanele vătămate au susținut că intenția lor a fost de a garanta împrumuturile contractate, și nu de a vinde apartamentele.

La data de 23 februarie 2015, toate plângerile penale au fost conexe într-un singur dosar, iar la datele de 5 și 7 martie 2015, reclamanții au formulat cereri de constituire de părți civile în procesul penal.

La data de 30 mai 2015, Ministerul Public a dispus clasarea cauzei față de cei doi suspecți.

În urma plângerii formulate de persoanele vătămate, la data de 30 iunie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat că mijloacele de probă administrate sunt insuficiente pentru a stabili dacă plângerea penală era întemeiată și a dispus trimiterea cauzei la parchet pentru continuarea cercetărilor.

La data de 30 septembrie 2015, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus clasarea pentru împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale pentru toate infracțiunile. Ministerul Public nu s-a pronunțat asupra laturii civile.

În cauză:

- a) s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, constând în dreptul de acces la o instanță al persoanelor vătămate;
- b) s-a încălcat dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil al persoanelor vătămate;
- c) nu s-a încălcat niciunul dintre drepturile menționate anterior.

Speța nr. 2

Prin rechizitoriul din data de 25 septembrie 2012 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Buzău s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului Calnovescu pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită și sustragere de înscrisuri.

Printr-o hotărâre judecătorească din data de 11 noiembrie 2013, Tribunalul Buzău, aplicând principiul *in dubio pro reo*, l-a achitat pe inculpat cu privire la toate acuzațiile. În fața tribunalului, martorul Costache, despre care se susține că i-ar fi dat mită inculpatului, a declarat că nu îl cunoaște pe acesta.

Respectiv Curtea de Apel Ploiești, în apelul parchetului, l-a întrebat pe inculpat dacă dorește să dea declarație, iar acesta s-a prevalat de dreptul la tăcere. Nemaifiind solicitate alte probe de către parchet sau inculpat, Curtea a acordat cuvîndul asupra apelului parchetului și a rămas în pronunțare. În urma deliberării, Curtea a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa de trei ani și șase luni de închisoare și i-a aplicat acestuia și pedeapsa complementară și accesorie a interzicerii drepturilor părintești. Din dosar reiese că reclamantul era tatăl unui copil în vîrstă de doi ani la vremea comiterii faptelor.

Curtea de Apel nu a răspuns la argumentele reclamantului privind nelegalitatea și lipsa valorii probante a înregistrărilor convorbirilor sale telefonice.

În cauză:

- a fost încălcat dreptul la un proces echitabil al inculpatului, prin faptul că a fost condamnat, deși nu a fost audiat nemijlocit de instanța de apel;
- a fost încălcat dreptul la un proces echitabil al inculpatului, prin faptul că a fost condamnat fără ca instanța de apel să audieze nemijlocit martorii;
- nu a fost încălcat dreptul la viața de familie al inculpatului.

Speța nr. 3

Printr-o încheiere din data de 15 ianuarie 2015, Curtea de Apel București a admis excepția de nulitate absolută a măsurilor și actelor procedurale adoptate de Curtea Militară de Apel București și, din acest motiv, a constatat încetarea de drept a stării de arest preventiv a inculpatului Calnovescu, începînd cu data de 21 octombrie 2014, dată la care această instanță, sesizată prin rechizitoriu, a menținut arestarea preventivă a inculpatului. Ulterior, Curtea Militară de Apel București și-a declinat competența în favoarea Curții de Apel București.

Făcînd referire la art. 5 par. 1 din Convenție, Curtea de Apel București a concluzionat că arestarea preventivă decisă de o instanță incompetentă era ilegală. Inculpatul a fost pus în libertate la momentul pronunțării încheierii menționate, dispoziția de încetare de drept a arestării preventive fiind executorie.

În urma contestației parchetului, printr-o încheiere din data de 17 ianuarie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a casat decizia citată anterior și a decis menținerea inculpatului în stare de arest preventiv. Ea a considerat că, pe de o parte, Curtea de Apel București nu trebuia să examineze decât propria sa sesizare și că, pe de altă parte, nu era competentă să anuleze măsurile privind arestarea preventivă a inculpatului, a căror legalitate fusese confirmată de Curtea Militară de Apel și de Înalta Curte de Casație și Justiție în hotărârile lor din 7 și, respectiv, 19 decembrie 2014.

Inculpatul a fost din nou încarcerat și menținut în stare de arest preventiv până la data de 18 martie 2014, dată la care, prin încheierea Curții de Apel București, rămasă definitivă prin necontestare, s-a revocat măsura arestării preventive a acestuia.

În cauză:

- s-a încălcat dreptul la libertate și siguranță al inculpatului, prin faptul că a fost menținut în arest preventiv de o instanță incompetentă, în perioada 21 octombrie 2014 - 15 ianuarie 2015;
- s-a încălcat dreptul la libertate și siguranță al inculpatului, prin faptul că a fost din nou încarcerat și menținut în arest preventiv, în urma hotărârii instanței supreme;
- nu s-a încălcat dreptul la libertate și siguranță al inculpatului.

Speta nr. 4

În dimineața zilei de 29 ianuarie 2012, inculpații Moroianu și Coșovei au participat la târgul de la Novaci, pentru a comercializa produse aduse din Germania. Cu ocazia unui control efectuat de agentul-șef Cornilescu, inculpații nu au prezentat documentele care să ateste proveniența mărfii, iar Cornilescu a reținut cartea de identitate a celui de-al doilea inculpat. Inculpații au fost conduși la sediul poliției din Novaci, unde au refuzat să predea marfa poliției în absența unui proces-verbal de confiscare. Apoi, aceștia au părăsit sediul poliției, în ciuda opunerii polițistului Cornilescu. Poliția din Novaci a semnalat incidentul poliției din Turceni.

În cursul zilei, în jurul orei 16.00, potrivit inculpaților, poliția a desfășurat o percheziție la domiciliul celui de-al doilea inculpat, fără mandat de percheziție din partea judecătorului. Din dosar a rezultat că al doilea inculpat a fost de acord cu percheziția, procesul-verbal întocmit de polițiști fiind semnat de acesta fără obiecțiuni.

Prin rechizitoriul din 17 februarie 2012, inculpații au fost trimiși în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de ultraj cu violență, tulburarea liniștii publice și, în ceea ce-l privește pe cel de-al doilea inculpat, pentru conducere fără permis.

Prin hotărârea din 8 septembrie 2014, confirmată prin hotărârea definitivă a Curții de Apel București din 10 iunie 2015, o judecătorie din București i-a achitat pe inculpați de toate infracțiunile pentru care au fost trimiși în judecată, pe motiv că faptele imputate nu erau dovedite. Judecătoria a considerat că, din declarațiile martorilor audiați, reieșea că reclamații nu i-au lovit pe polițiști și nici nu au rostit injurii care să tulbure liniștea publică; din contră, aceștia au fost cei agresați de către polițiști.

În cauză:

- a) s-a încălcat dreptul la inviolabilitatea domiciliului inculpatului Coșovei, deoarece percheziția a fost efectuată fără autorizarea unui judecător;
- b) nu s-a încălcat dreptul la inviolabilitatea domiciliului inculpatului Coșovei, deoarece percheziția a fost efectuată cu acordul acestuia;
- c) nu s-a încălcat dreptul la inviolabilitatea domiciliului inculpatului Coșovei, deoarece pătrunderea în domiciliu a fost justificată de necesitatea ridicării mărfii comercializate nelegal.

Speta nr. 5

Prin hotărârea din 16 decembrie 2012, Judecătoria Botoșani l-a achitat pe inculpatul Diancovi, în baza prevederilor art. 47 din Codul penal anterior al României, și a respins acțiunea civilă în despăgubiri formulată de partea civilă Surugiu. În baza declarațiilor martorilor, victimei și inculpatului, precum și a expertizelor medico-legale și tehnice depuse la dosar, instanța a reținut că, în lipsa luminilor de semnalizare, inculpatul nu ar fi putut anticipa prezența căruței pe carosabil și că, prin urmare, accidentul nu ar fi putut fi evitat.

Partea civilă Surugiu a formulat, la rândul său, apel împotriva acestei hotărâri, solicitând acordarea unor despăgubiri civile.

Prin hotărârea definitivă din 9 iulie 2013, Curtea de Apel Suceava a admis apelul formulat de Surugiu și a obligat inculpatul să-i plătească 100.000 de lei acestuia, cu titlu de daune pentru prejudiciul material și moral, sumă care urma să fie plătită în solidar cu societatea de

asigurări Asigurări SA, pentru suferința psihică și fizică îndurată de Surugiu și pentru cheltuielile tratamentului medical suportate de acesta.

Curtea de apel a reținut că instanța inferioară a aplicat greșit legea în legătură cu latura civilă a acțiunii și a considerat că aceasta a comis o eroare achitându-l pe inculpat pe motiv că acesta nu ar fi putut anticipa prezența căruței pe carosabil. Conform probelor de la dosar, inculpatul a comis fapta ilicită de care fusese învinuit și ar fi putut anticipa pericolul respectiv. Inculpatul era vinovat de vătămare corporală din culpă, deoarece nu a controlat viteza autovehiculului său și nu a adaptat-o la condițiile de drum, astfel încât să fie în măsură să oprească în eventualitatea unui obstacol previzibil. De asemenea, instanța a respins concluzia expertizelor tehnice auto referitoare la viteza autovehiculului inculpatului, motivând că impactul a cauzat ruperea unei părți din căruță. Mai mult, s-a reținut că, dacă ar fi condus prudent, inculpatul ar fi oprit atunci când a fost orbit de farurile autovehiculului care circula din sens opus. În consecință, curtea de apel a reținut că inculpatul este vinovat de infracțiunea de care în mod corect a fost acuzat și trimis în judecată, iar faptul că instanța inferioară l-a achitat, în baza prevederilor art. 47 din vechiul Cod penal (care s-a considerat că este inaplicabil) nu are relevanță pentru acțiunea civilă.

În cauză:

- s-a încălcat prezumția de nevinovăție a inculpatului, prin obligarea lui la repararea prejudiciului civil, deși instanța de fond l-a achitat pentru infracțiunea comisă, iar parchetul nu a atacat sentința;
- s-a încălcat prezumția de nevinovăție a inculpatului, prin felul în care a fost motivată decizia instanței de apel;
- nu s-a încălcat prezumția de nevinovăție a inculpatului.

Speța nr. 6

La data de 1 septembrie 2011, Oficiul Român pentru Drepturi de Autor („ORDA”) l-a suspendat din funcție pe numitul Coșovei pentru săvârșirea unei abateri grave, respectiv suspiciune de înșelăciune, abuz în serviciu și distrugerea de înscrisuri. La data de 14 septembrie 2011, ORDA a depus o plângere penală împotriva acestuia.

În luna noiembrie 2012, făptuitorul a formulat o plângere privind prelungirea nejustificată a urmăririi penale. Plângerea sa a fost admisă la data de 10 noiembrie 2012 de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București din cauză că niciun act procesual nu a fost dispus până la acel moment. Organele de cercetare penală au primit dispoziție să soluționeze plângerea penală într-un interval rezonabil.

La data de 31 ianuarie 2013, Parchetul a dispus începerea urmăririi penale împotriva reclamantului.

Ulterior, la data de 21 februarie 2013, Parchetul a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului, deoarece faptele sale nu întruneau elementele constitutive ale infracțiunilor pentru care era urmărit. ORDA a contestat decizia în fața procurorului ierarhic superior. Plângerea a fost admisă la data de 6 martie 2013 și urmărirea penală a fost reluată.

După analiza probatoriului administrat (4 declarații de martori, examinarea unui volum redus de documente, fără a fi dispusă o expertiză judiciară), Parchetul a dispus, la data de 8 mai 2014, clasarea. Împotriva soluției a formulat plângere ORDA la Parchetul de pe lângă

Înalta Curte de Casație și Justiție, iar plângerea a fost admisă la data de 6 martie 2015, fiind dispusă reluarea urmăririi penale.

La data de 23 iulie 2015, Parchetul a dispus renunțarea la urmărirea penală față de suspect pentru infracțiunile de înșelăciune și abuz în serviciu. Soluția a fost menținută de procurorul ierarhic superior la data de 17 octombrie 2015, fiind menținută și de judecătorul de cameră preliminară, prin respingerea plângerilor persoanei vătămate și a suspectului.

Ce drepturi ale suspectului au fost încălcate în cauză?

- dreptul la un proces echitabil, prin faptul că nu a avut acces la un judecător independent și imparțial;
- dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil;
- prezumția de nevinovăție.

Speța nr. 7

La data de 13 decembrie 2008, Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași a emis rechizitoriul referitor la Inculpata Lazariuc și alți 8 coinculpați. Inculpata era acuzată de instigare la măturie mincinoasă, practicarea ilegală a activităților specifice profesiei de avocat, înșelăciune, fals și uz de fals.

La data de 5 martie 2009, dosarul a fost strămutat de instanța supremă la Judecătoria Cluj-Napoca.

În fața judecătoriei au avut loc 56 de termene. Majoritatea amânărilor au fost dispuse ca urmare a chestiunilor procedurale (nelegala citare a părților, lipsa dosarului de judecată, absența martorilor încuviințați) sau ca urmare a cererilor coinculpaților sau părților civile. Judecata a fost amânată de aproximativ 25 de ori la solicitarea inculpatei Lazariuc, din cauza schimbării avocatului, imposibilității sale de prezentare din motive medicale sau profesionale ori a recuzării președintelui de complet. O parte a cererilor inculpatei s-au suprapus cu cele formulate de către procuror și coinculpați.

La data de 24 martie 2010, instanța a dat citire actului de sesizare în prezența inculpatei și a avocatului ales. Inculpata a solicitat audierea separată a inculpaților pentru a evita influențarea reciprocă. Șase dintre coinculpați au fost audiați la respectiva ședință. Inculpata și avocatul au pus întrebări acestora. Doi dintre coinculpați nu s-au prezentat la instanță și, prin urmare, nu au putut fi audiați. Instanța a încuviințat cererea inculpatei de audiere a patru martori, aceasta obligându-se să indice adresele de domiciliu ale acestor martori.

La data de 6 septembrie 2011, judecătoria a audiat-o pe inculpată. Aceasta a criticat maniera în care a fost desfășurată urmărirea penală.

În ședința publică din 21 martie 2012, instanța a încuviințat, în prezența inculpatei, cererea sa de audiere a altor opt martori. A fost audiat, de asemenea, un alt inculpat. Cererea inculpatei de a se proceda la reaudierea tuturor coinculpaților, a părților civile și a persoanelor vătămate a fost respinsă, întrucât declarațiile acestora au fost luate potrivit dispozițiilor legale.

Instanța a mai audiat șase dintre martorii propuși de către inculpată. Ceilalți martori nu au putut veni în fața instanței din diferite motive.

La data de 24 aprilie 2013, inculpata a declarat în fața instanței că o parte dintre infracțiunile pentru care a fost trimisă în judecată s-au prescris, dar că solicită continuarea procesului penal pentru a-și dovedi nevinovăția.

În cursul procesului, cererea reclamantei de a se efectua o nouă expertiză grafoscopică a fost respinsă, întrucât un astfel de raport este depus deja la dosar și nu exista necesitatea efectuării unei noi expertize.

Procedura în primă instanță a durat până la data de 23 iulie 2014, atunci când instanța a hotărât că inculpata Lazariuc a săvârșit infracțiunile pentru care a fost trimisă în judecată, dar s-a încetat procesul penal cu privire la infracțiunea de instigare la mărturie mincinoasă, denunț calomnios și practicarea ilegală a activităților specifice profesiei de avocat. Totodată, instanța a pronunțat condamnarea reclamantei pentru săvârșirea infracțiunilor de înșelăciune, fals și uz de fals la pedeapsa de 3 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării, reținând legea veche ca fiind lege penală mai favorabilă.

Împotriva hotărârii au declarat apel procurorul, inculpata și părțile civile.

Inculpata Lazariuc a depus concluzii scrise la dosarul cauzei, solicitând reaudierea sa în fața instanței de apel.

În fața Curții de Apel Cluj au fost acordate patru termene de judecată. Inculpata nu s-a prezentat, dar a fost reprezentată de avocatul din oficiu.

În timpul ultimei ședințe din 12 aprilie 2015, inculpata a fost reprezentantă de avocatul din oficiu. Instanța a observat că inculpata a depus o împuternicire avocațială la dosar, precizând că avocatul ales nu poate fi prezent la ședința respectivă și solicitând o amânare. Instanța a dispus respingerea cererii de amânare, având în vedere că procedura de citare a fost legal îndeplinită la adresa pe care inculpata a indicat-o și putea fi reprezentată de avocatul din oficiu. Acesta din urmă a solicitat încetarea procesului penal față de inculpată sau, în subsidiar, aplicarea unei pedepse mai ușoare.

Curtea de Apel Cluj a pronunțat decizia pe data de 27 aprilie 2015. A constatat că pedeapsa aplicată inculpatei a fost prea ușoară, având în vedere infracțiunile de care a fost acuzată. A mai arătat că prin modalitatea de săvârșire a infracțiunilor este relevantă o pericolozitate sporită a inculpatei. Având în vedere comportamentul acesteia după ce a săvârșit infracțiunile, negarea constantă a vinovăției, a arătat că simpla condamnare a acesteia nu era un avertisment suficient pentru aceasta și că era necesară executarea pedepsei în regim de detenție. Prin urmare, a dispus executarea efectivă a pedepsei aplicate.

A. Dreptul la apărare al inculpatei Lazariuc:

- a fost încălcat prin neaudierea inculpatei de către instanța de apel;
- a fost încălcat prin respingerea cererii inculpatei de reaudiere a tuturor coinculpaților, a părților civile și a persoanelor vătămate;
- nu a fost încălcat în cauză.

B. Dreptul inculpatei Lazariuc de a fi asistată de un avocat:

- a fost încălcat prin respingerea de către instanța de apel a cererii acesteia de amânare pentru a se prezenta avocatul ales;
- nu a fost încălcat prin respingerea de către instanța de apel a cererii acesteia de amânare pentru a se prezenta avocatul ales;
- a fost încălcat prin concluziile puse de avocatul din oficiu în fața instanței de apel.

C. Dreptul inculpatei Lazariuc la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil:

- a fost încălcat în cauză, având în vedere durata procesului de 7 ani și 10 luni;
- nu a fost încălcat în cauză, având în vedere că aceasta comportă o anumită complexitate, datorită gravității acuzațiilor formulate, numărului mare de inculpați și numărului mare de martori audiați;
- nu a fost încălcat în cauză, deoarece inculpata a fost ea însăși responsabilă de o mare parte a amânărilor de la prima instanță.

Speța nr. 8

Împotriva inculpatei Niculescu s-a început urmărirea penală la data de 30 aprilie 2014, iar în seara zilei de 3 mai 2014, inculpata a fost reținută și condusă la procuror pentru interogarea cu privire la infracțiuni de corupție, recunoscând faptele de care era acuzată. Ulterior, s-a emis mandat de arestare, care a fost pus în aplicare la data de 14 iulie 2014, reclamanta fiind depistată în Bulgaria.

În septembrie și octombrie 2014, inculpata a mai dat alte declarații prin care și-a retras mărturisirea inițială, susținând că aceasta nu constituie adevărul și că la acel moment a fost în stare de șoc, traumatizată de procuror și obligată să mărturisească infracțiuni pe care nu le-a comis.

Prin hotărârea din data de 6 noiembrie 2015, instanța i-a condamnat pe inculpați, inculpata Niculescu primind o pedeapsă de 6 ani închisoare. În motivare, instanța a reținut că declarațiile date de inculpați și de martori, atât în fața procurorului, cât și în fața instanței, au relevat faptul că unii dintre clienții inculpatei au fost eliberați pentru că aceasta a mituit judecători, iar declarațiile date de inculpați s-au coroborat cu transcrierile interceptărilor telefonice. Cu privire la aceste convorbiri telefonice, instanța a reținut că nicio parte nu a negat purtarea conversațiilor și nici expertul nu a pus la îndoială acest aspect. Totodată, s-a mai arătat că interceptările au fost digitale și s-au efectuat pe hard-disk, iar proba o constituie transcrierea întocmită de procuror.

Hotărârea a rămas definitivă prin respingerea apelurilor.

În cauză:

- hotărârea încalcă dreptul la apărare al inculpatei, deoarece nu a ținut cont de declarațiile din fața instanței de judecată;
- hotărârea nu a încălcat dreptul la apărare al inculpatei, prin faptul că instanța a luat în considerare declarațiile date de inculpată în cursul urmăririi penale;
- hotărârea de condamnare se putea baza doar pe interceptarea convorbirilor telefonice.

Speța nr. 9

Inculpatul Potcovaru a fost reținut, percheziționat și apoi arestat, în contextul unor investigații legate de săvârșirea unor infracțiuni de viol. Acesta a afirmat că a fost lovit de polițiști și constrâns să recunoască, contrar adevărului, comiterea faptelor. Plângerile sale sub acest aspect au fost respinse de Înalta Curte de Casație și de Justiție.

Inculpatul, fără a fi asistat de un avocat, a dat la sediul poliției trei declarații olografe. În prima declarație, nega comiterea faptelor, iar în cea de a doua, recunoștea că ar fi comis trei fapte de viol și ar fi încercat să comită încă două alte fapte, oferind detalii privind modul de abordare, imobilizare și agresare a victimelor.

La aceeași dată, în prezența unui avocat, a reiterat declarațiile în fața procurorului de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Mureș. Potrivit afirmațiilor inculpatului, polițiștii care l-au însoțit l-au amenințat să nu își modifice declarația în fața procurorului, un polițist fiind mereu prezent în biroul procurorului pe durata interogatoriului.

Procurorul a emis rechizitoriul. În fața instanței de judecată, inculpatul, asistat de un apărător, și-a retras declarațiile anterioare și a reiterat faptul că a fost agresat și amenințat de către polițiști. Inculpatul a fost condamnat în primă instanță.

Judecătoria Târgu-Mureș a dispus achitarea inculpatului, având în vedere insuficiența probatoriului, caracterul neconcludent al unora dintre probele administrate, alibiul inculpatului cu privire la două dintre faptele comise. Instanța nu a analizat acele declarații ale inculpatului de recunoaștere a săvârșirii faptelor.

Prin decizia adoptată, Curtea de Apel Târgu-Mureș a desființat sentința și a constatat că reclamantul era vinovat de săvârșirea a trei fapte de viol și o tentativă de viol, condamându-l la o pedeapsă rezultantă cu închisoarea. Instanța a avut în vedere faptul că recunoașterea reclamantului se corobora cu alte mijloace de probă din dosar, în special declarația victimelor, a martorilor și raportul medicilor legiști. O importanță aparte a fost dată declarației olografe de recunoaștere a faptelor prin care se realiza o descriere detaliată a faptelor și a modului de operare; instanța a subliniat faptul că, de obicei, aceste prime declarații reflectă adevărul, întrucât persoana în cauză nu a avut timp să își pună la punct o apărare. Instanța a mai constatat că aceste declarații au fost reiterate în fața procurorului și în prezența apărătorului, înainte ca reclamantul să formuleze acuzațiile de violență la adresa polițiștilor. În plus, reclamantul a refuzat să se supună prelevării de probe biologice și la testul poligraf a manifestat un comportament similar. În final, instanța a constatat că, după arestarea inculpatului, nu au mai fost semnalate cazuri similare de viol.

În cauză:

- a) hotărârea încalcă dreptul la apărare al inculpatului;
- b) hotărârea nu încalcă dreptul la apărare al inculpatului;
- c) reclamantul nu a fost afectat de lipsa apărătorului cu ocazia declarațiilor incriminatorii făcute la sediul poliției, întrucât acest neajuns a fost remediat prin asistarea ulterioară a reclamantului de către un avocat și prin caracterul contradictoriu al procedurii judiciare.

Speța nr. 10

Gavrilă Simona era consumatoare de droguri și se aproviziona de la inculpatul Sică Vili de aproximativ un an. În seara de 23 octombrie 2013, Gavrilă Simona l-a chemat pe inculpat pentru a-i procura trei doze de heroină. Aceștia și-au dat întâlnire. În timp ce Gavrilă Simona, însoțită de Sturza Dinu, îl așteptau pe inculpat pentru a le da marfa, Gavrilă Simona a constatat prezența unui echipaj de poliție indicându-l pe inculpat ca vânzător de droguri. Agenții de poliție l-au prins pe inculpat și au întocmit un proces-verbal în care s-a consemnat că, în timp ce se aflau în patrulare, au fost opriți de Gavrilă Simona, care i-a informat că ar fi trebuit să-l întâlnească pe inculpat pentru a cumpăra trei doze de heroină, dar a hotărât să-l denunțe. Agenții de poliție l-au prins pe inculpat înainte de se apropia de Gavrilă Simona, iar la percheziția corporală au fost găsite asupra inculpatului trei pliculețe din plastic, care conțineau o substanță de culoare cenușie. S-a menționat că martorul Sturza Dinu a fost prezent în cursul operațiunii. Procesul-verbal a fost semnat de Gavrilă Simona, în calitate de „denunțator”, de Sturza Dinu, în calitate de martor, și de cei 7 agenți de poliție care au participat la operațiune. Semnătura inculpatului nu figurează pe procesul-verbal și nu s-a făcut nicio mențiune în legătură cu refuzul reclamantului de a semna.

Inculpatul, asistat de un avocat desemnat din oficiu, a prezentat faptele astfel cum au fost arătate mai sus și a negat că dozele de heroină s-ar fi găsit asupra sa, menționând că un

polițist i le-ar fi arătat la sediul poliției. A adăugat că o cunoștea pe Gavrilă Simona din vedere, de două sau trei luni, și că l-a însoțit pe Rareș la întâlnirea cu aceasta. A recunoscut că este consumator de droguri.

Martorii Gavrilă Simona și Sturza Dinu au fost citați în repetate rânduri, însă nu s-au prezentat. Citațiile s-au restituit cu mențiunea „destinatar mutat”. Tribunalul a dispus citarea acestora cu mandate de aducere, însă organele însărcinate cu executarea acestora au constatat că acei doi martori nu au locuit niciodată la adresele indicate în cursul urmăririi penale și că noile adrese nu le sunt cunoscute. La cererea Tribunalului, Serviciul de Evidență a Populației a comunicat adresele martorilor, adrese la care au fost citați, însă s-a comunicat că martorii nu locuiau acolo. La termenul din 23 iunie 2014, Tribunalul, constatând imposibilitatea audierii martorilor, a făcut aplicarea art. 383 alin. (4) C.proc.pen. și a dat citire declarațiilor pe care martorii Gavrilă Simona și Sturza Dinu le-au dat în cursul urmăririi penale.

La același termen de judecată, avocatul inculpatului a invocat faptul că i s-a permis la termenele anterioare să propună probe în apărare și a solicitat instanței admiterea probei testimoniale atât pentru stabilirea situației de fapt, cât și în circumstanțiere. A solicitat, de asemenea, instanței să-i permită depunerea la dosar a unei înregistrări efectuate de un canal de televiziune.

Tribunalul a respins probele solicitate de avocatul inculpatului, pe motiv că acestea nu au fost propuse în faza de urmărire penală. A încuviințat o nouă cerere a reclamantului de a fi depusă la dosar o caracterizare a sa.

Prin sentința din 24 iunie 2014, Tribunalul l-a condamnat pe inculpat la pedeapsa de 3 ani închisoare pentru deținere de droguri. În ceea ce privește infracțiunea de trafic de droguri, Tribunalul a reținut că singurele mijloace de probă care confirmă învinuirea sunt declarațiile martorilor Gavrilă Simona și Sturza Dinu, declarații care sunt însă contradictorii.

Tribunalul a stabilit că, în condițiile în care martorii Gavrilă Simona și Sturza Dinu nu au putut fi audiați nemijlocit de instanță pentru a lămuri contradicțiile din declarațiile date în cursul urmăririi penale, are prioritate principiul *in dubio pro reo*.

Prin decizia din 29 septembrie 2014, Curtea de Apel București a admis apelul Parchetului și l-a condamnat pe reclamant pentru trafic de droguri la pedeapsa de 5 ani închisoare. Curtea de Apel a reținut că Tribunalul a depus toate diligențele pentru ca martorii să fie audiați. După ce a constatat imposibilitatea audierii martorilor, Tribunalul a dat citire în ședință publică declarațiilor pe care martorii le-au dat în cursul urmăririi penale.

În cauză:

- imposibilitatea de a găsi martorii pentru a fi audiați constituie o împrejurare care justifică reținerea de instanță a depozitiilor date în cursul urmăririi penale;
- autoritățile au depus diligențe pentru a propune alte mijloace de probă susceptibile să ajute în stabilirea credibilității declarațiilor martorei Gavrilă Simona;
- autoritățile nu au depus diligențe pentru a propune alte mijloace de probă susceptibile să ajute în stabilirea credibilității declarațiilor martorei Gavrilă Simona.

Speța nr. 11

Inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de furt prevăzute în art. 228 alin. (1) C.pen. În expunerea din rechizitoriu s-a motivat că vinovăția inculpatului rezultă din autodenunțul și recunoașterea inculpatului, procesul-verbal de reconstituire,

planșele fotografice, declarația persoanei vătămate și declarațiile martorilor asistenți la reconstituire. Judecătoria a dispus achitarea inculpatului în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) C.proc.pen. Instanța a reținut că inculpatul a revenit asupra recunoașterii, în cauză existând contradicții cu privire la modul de săvârșire a faptei. Singurele probe de vinovăție în această situație au rămas procesul-verbal de reconstituire, dar acest înscris are la bază tot recunoașterea inculpatului, neconfirmată de alte probe. În speță, plângerea părții vătămate a fost făcută oral, la 28 septembrie 2013, la postul de poliție. De la această dată și până la 7 iulie 2014, când inculpatul a făcut autodenunțul, s-au administrat probe cu martori din declarațiile cărora rezultă numai existența faptei, fără vreo referire la autorul ei. Urmărirea penală s-a îndreptat împotriva inculpatului numai după autodenunțul său, făcut în timp ce se afla în arestul I.P.J. Vaslui. Acest autodenunț nu este confirmat de ansamblul probelor administrate în cauză. Procesul-verbal de reconstituire are la bază tot recunoașterea inculpatului, iar unul dintre martorii asistenți a precizat că inculpatul nu a indicat cu certitudine locul și împrejurările săvârșirii faptei. În acest context probator, instanța a reținut că recunoașterea inculpatului în faza de urmărire penală, asupra căreia a revenit la judecată, nu poate constitui probă suficientă de vinovăție, atât timp cât nu există alte dovezi de vinovăție.

Soluția instanței este:

- a) corectă;
- b) greșită, deoarece în speță se impunea condamnarea inculpatului;
- c) greșită, deoarece în speță se impunea achitarea inculpatului în temeiul art. 16 lit. c) C.proc.pen.

Speța nr. 12

Inculpatul a fost achitat pentru infracțiunea prevăzută în art. 196 alin. (1) și (3) C.pen. Instanța a reținut că, în ziua de 4 octombrie 2014, inculpatul a cosit buruieni și resturi de coceni rămase pe teren în urma recoltării porumbului. De cositoare s-a apropiat, la o distanță de 10 m, partea vătămată, care fusese atenționată de inculpat să se depărteze, lucru pe care inițial l-a făcut. La un moment dat, instantaneu, s-a produs ruperea cuțitului cositorii, care a lovit partea vătămată, secționându-i gamba piciorului, pentru vindecare fiind necesare 75-80 zile de îngrijiri medicale, victima rămânând cu infirmitate fizică permanentă. Instanța a considerat că aceste urmări nu-i sunt imputabile inculpatului, deoarece s-au datorat unei împrejurări imprevizibile. Apelul procurorului și al persoanei vătămate au fost admise și s-a dispus condamnarea inculpatului în baza art. 196 alin. (1) și (3) C.pen. S-a reținut că, din probele administrate în cauză, rezultă că inculpatul a achiziționat utilajul ca fier vechi, și nu pentru a-l folosi în agricultură, iar repunerea lui în funcțiune s-a făcut prin reparații artisanale, inclusiv prin sudură la sistemul de prindere al cuțitului, toți acești factori conducând la desprinderea cuțitului care, în mișcarea sa rotativă, a cauzat rănirea părții vătămate. Împrejurarea invocată în apărare, în sensul că ruperea cuțitului ca suport nu putea fi evitată, întrucât ansamblul cuțit-suport nu corespundea montajului tehnic, fiind făcută pe bază de sudură, nu contravine concluziei că există vinovăție, ci o confirmă; inculpatul cunoștea că utilajul agricol nu corespunde normelor tehnice pentru a fi pus în exploatare, dar nu a prevăzut rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea, în raport cu cele ce preced, să îl prevadă, putându-se chiar reține existența culpei din ușurință.